

ועדה לפי סעיף 44 (א) לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז - 1976

י"ב בחשון, תשע"ו

25 אוקטובר 2015

לכבוד

שר הבריאות

דין וחשבון לפי סעיף 44 (ה) לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז - 1976

בעניין: ד"ר בועז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, באמצעות באי כוחו שה"ד שני ארז ושה"ד שרה שר לב, משרד התובעת הראשית בלשכת היועצת המשפטית, משרד הבריאות, יחשלים

להלן: הקובל

- נגד -

ד"ר יורם פינקלשטיין, [REDACTED] חפא מורשה, [REDACTED] ובעל תואר מומחה בנורולוגיה מס' 10530, באמצעות באי כוחו שה"ד אשר אקסלרד וציפי אוחנה - קפ"ש

להלן: המקבל

הקובלנה

1. ביום 21 אוגוסט 2013 הגיש הקובל קובלנה נגד הנקבל שעניינה התנהגות שאינה הולמת חפא והפרת הוראות פקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז - 1976 (להלן "הפקודה"), כאמור בסעיפים 41 (1) ו- (4) לפקודה, הכל כמפורט בקובלנה.

הוועדה

2. שר הבריאות מינה את הח"מ להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן "הוועדה").

3. ביום 3 ספטמבר 2015 ניתנה על ידי החלטת ביניים לעניין הכרעת הדין (להלן: הכרעת הדין) המהווה חלק בלתי נפרד מדין וחשבון זה. בהתאם למפורט בהכרעת הדין ולנימוקים שהונחו ביסודה, קבענו כי קיימת תשתית ראייתית מספקת לפיה ניתן להרשיע את הנקבל בעבירות שיוחסו

לו בקובלנה. עוד קבענו כי אין ליתן פרסום להחלטה זו קודם שתינתן בקובלנה זו החלטת השר או מי שהוסמך על ידו לכך.

טיעונים לעניין אמצעי המשמעת

4. ביום 13 אוקטובר 2015 התקיימה ישיבת הוועדה לעניין אמצעי המשמעת. בישיבה נכחו הנקבל, באי כוחו ובאת כוח הקובל.

טיעוני ב"כ הקובל

5. עו"ד שרה שר לב הדגישה בטיעונה כי הנקבל עשה שימוש בתואר פרופסור כדבר שבשגרה משנת 2006 לערך וכי למחת כמה פניות מגורמים בכירים במשרד הבריאות ובלשכת האתיקה של הסתדרות הרופאים – תגובת הנקבל לפניות אלה הייתה בטה, מעליבה ומזלזלת, עובדה המחייבת תגובה משמעתית חמורה ביותר. בעשיית שימוש בתואר זה שלא כדין יש לטענתה משום מצג שווא או מצג מטעה כלפי אלה הנמנים על המעמד המקצועי של הנקבל כמו גם כלפי ממלאי תפקידים ואנשי מקצוע בבתי החולים בהם הועסק ומועסק כיום. הוא מגלה זלזול גם כלפי עצם תוכנם של כללי האתיקה בעניין הנשיאה בתואר פרופסור. כדי לשמור על אמון הציבור במקצוע הרפואה ובתארים שהרופאים נושאים יש להעביר מסר ברור גם לציבור הרופאים האמורים לנהוג בהתאם לכללי האתיקה. מצופה היה מחפא בכיר במעמדו של הנקבל כי ישמש דוגמא לרופאים הצעירים ממנו בקיומם של כללי האתיקה. באת כוח הקובל הציגה שורה של תקדימים אשר לטענתה מהווים אסמכתאות ראויות להחמרה באמצעי המשמעת שיש לנקוט בנסיבות מקרה זה. לדעת ב"כ הקובל יש מקום לנקוט באמצעי משמעת של התליית רישיון לתקופה ממושכת, שלא תפחת משנים עשר חודשים.

טיעוני ב"כ הנקבל:

6. עו"ד אקסלרד, ברחב הגינות, לא חסך מן הוועדה שבחים על העבודה שהוציאה תחת ידיה, הגם שחלק ממסקנותיה אינם מקובל עליו ולטעמו ההרשעה היא גבולית, כהגדרתו. לעמדתו, אין המדובר כאן בשרלטנות או בתרמית אלא במחלוקת כנה ואמתית שנמשכת לאורך זמן רב. ההסדר שנקבע במסגרת הליכי הבחור בהר"י הים הסדר שבמסגרתו דר' פינקלשטיין הוא בעצם פרופ' פינקלשטיין, הוא רק צריך להציג את עצמו בדרך כזו ולא בדרך אחרת. ב"כ הנקבל דחה את הרלוונטיות של התקדימים שהוצגו על ידי ב"כ הקובל לנסיבותיו של מקרה זה ואינם מוצא כל פגיעה באמון הציבור במקצוע הרפואה שמיחוסת לנקבל עקב הצגתו כפרופסור או פגיעה במאן דהוא מבחינה עניינית או מקצועית. ב"כ הנקבל גם דחה את טענות ב"כ הקובל לפיהן זלזול הנקבל בבכירי הסתדרות הרופאים או בבכירי משרד הבריאות וטוען כי הנקבל התייחס עניינית לטענות שהועלו נגדו וכי אין לראות במחלוקת שנתגלעה ביטוי לזלזול מצדו של הנקבל אלא היעדר הסכמה בהתייחס למה שנקבע לגביו. יש כאן מחלוקת של סמנטיקה, של טרמינולוגיה ושל משפטים שאינה מחייבת נקיטה של סנקציה של ממש כלפי הנקבל. לעמדת ב"כ הנקבל יש להסתפק במקרה זה בנקיטת אמצעי משמעת של התראה וזאת מתוך מודעות לאורך הרח ולתשומת הלב בהם זכה הנקבל מצד הוועדה, שהקשיבה במהלך הליך ההוכחות לפרטי פרטים בדבר עמדתו, מיומנותו, כישוריו ואישיותו של הנקבל והיא מתבקשת לראות בראויות הרבות שהוגשו על ידיו במסגרת פרשת ההגנה גם כראויות לעניין העונש, בהיותן מחדדות את אישיותו ותחמוץ לעולם הרפואה בישראל. לכן יש לראות מקרה זה בשונה מן המקרים שהיו נושא התקדימים שהובאו על ידי ב"כ הקובל.

7. לשאלת הוועדה באשר לנכונותו של הנקבל להביע חרטה – השיב ב"כ הנקבל כי לא נכון לצפות בשלב זה של ההליך שהנקבל יביע חרטה; הוא חולק מהותית על ההכרעה וברור שבסופו של יום

הוא יבקש לתקוף את ההחלטה בערכאה אחרת; לכן בחר ומוכן מאליו שהוא לא יביע חרטה על משהו שהוא חושב בשלב הזה שהוא עדיין נכון. לכן מבקש ב"כ הנקבל שלא לזקוף זאת לחובתו. אם ייוכח הנקבל לדעת שכלל הקיצים והוא טעה בדרכו, אז הוא יביע חרטה. הנקבל בחר שלא לשאת דברים בפני הוועדה בישיבה זו.

דיון הוועדה

8. על רקע בקשות של ב"כ הנקבל לראות בראיות שהוגשו על ידו במהלך הליך ההוכחות כרלוונטיות גם לעניין אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל, אם מבקשים לחזור ולהדגיש את עמדתנו, בחינת דבר המובן מאליו, לפיה אין ועדה זו מוסמכת ואין בידה הכלים לקבוע אם כישוריו המקצועיים של הנקבל די בהם כדי לבסס פנייה מטעמו למוסד אקדמי מוכר בישראל על מנת שזה יכיר בו כמי שזכאי לתואר פרופסור גם בארץ. עם זאת, ציינו כי אין להתעלם מן העובדה כי באמתחתו של הנקבל מסמכים רבים המעידים על פעילות מקצועית מרשימה ורבת שנים. אחת הדוגמאות לכך היא אסופת המסמכים (נ/29) שהוגשה על ידו במסגרת הצגת מועמדותו בשנת 2004 במכרז למשרת מנהל המחלקה הנוירולוגית במרכז הרפואי שערי צדק, הכוללת גם המלצות רבות מצד חברים למקצוע. רשמנו לפנינו נקודה זו בבואנו להחליט בדבר אמצעי המשמעת שיש להמליץ על הטלתו והיא באה במניין שיקולנו בעניין זה.

9. דחים בהכרעת הדין את טענת הנקבל לגם שבסם ודוחים מכל וכל את טענותיו גם בשלב זה של ההליך, כאילו אין אנו דנים בהליך זה בטשא מהותי אלא בעניין סמנטי גרידא, טענה מקוממת כשלעצמה שהתשובה לה מצויה בפירט ובהרחבה בהכרעת הדין. למותר לציין כי ההיפך הוא הנכון. הן החוק והן כללי האתיקה קובעים את המסגרת הסרמטיבית לפיה מקבעת זכאותו של חפא במדינת ישראל לנשיאה בתואר פרופסור והאופן בו יוצג תואר זה. במשך שנים ארוכות עשה הנקבל דין לעצמו ודבק בעמדתו לפיה זכאי הוא לשאת בתואר פרופסור, בדרך הנראית לו, תוך התעלמות מתמדת מן הניסיונות החוזרים ונשנים להניא אותו מכך. בהתנהגותו זו יצר הנקבל מצג מטעה הן כלפי מטופליו והן כלפי מוסדות ועמיתים ונטע בלב מי שנזקק לשירותיו או לחוות דעתו המקצועית את האשליה שאכן הוכר על ידי מי מן הגורמים המוסמכים לכך במדינת ישראל – כמי שהשיגו האקדמיים במהלך שירותו כרפא בישראל מזכים אותו בנשיאה בתואר זה. אם חאים התנהגות זו בחומרה רבה. היעדר נכונותו של הנקבל לקבל עליו את הדין ולחזור מן עמדתו בה דבק – מקנה משנה תוקף למסקנה כי יש בהתנהלותו של הנקבל משום פגיעה באמון הציבור בכלל החפאים ובמעמדו של מקצוע הרפואה ועלול להעמיד בספק את האמון שאמורים מטופלים רבים לרחוש לחפאים בכירים שזכו בתואר זה על בסיס הישגים אקדמיים שהוכרו על ידי המוסדות המוסמכים לכך במדינת ישראל. לא נחטא לאמת אם נציין כי לא ניתן היה שלא להבחין גם בשמץ התנשאות ויוהרה שדבקו בנקבל, אשר יכול והניעוהו לנהוג כפי שנהג.

10. אם קובעים בצער כי גם התנהלותו של הנקבל אל מול נציגיה הבכירים של מערכת הבריאות, אליה התייחסו באריכות בהכרעת הדין, ככזו שיש בה משום זלזול במפגיע במוסדות האחראים על אכיפת הוראות החוק וכללי האתיקה על חפאים – מקנה אף היא משנה חומרה לדרך שבה בחר הנקבל להתנהל מול גורמים אלה. גם בהתנהלות זו, כמו גם באי שיתוף הפעולה שלו עם גורמי האכיפה והשמירה על כללי האתיקה, יש משום מסר רע לכלל הרופאים שיש בו כדי להביא להישנות מקרים מסוג זה בעתיד.

11. לא נוכל שלא לשוב ולציין גם כאן כי הנקבל הודיע לקראת תום הליך ההוכחות כי הוא החל בהליכים לקבלת תואר פרופסור בארץ, כאשר בד בבד הוא ממשיך להחזיק בעמדתו לפיה הוא ראוי להמשיך ולשאת בתואר פרופסור ולהציגו באופן בו נקט עד עתה. כאמור בהכרעת הדין, התחוויר לנו

~ 4 ~

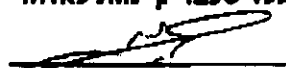
כי מה שנראה בתחילה כרצון כן ואמתי של המקבל להודות בפנינו כי נהג לא כשורה עד עתה, הפך עד מהרה למסיון להחזיק בחבל בשתי קצותיו: הפסקת ההליך המשמעותי מחד וקבלת לגיטימציה, ולו בעקיפין, לכך שהוא עושה שימוש כדין בארץ בתאר הפרופסור שהוענק לו על ידי מוסד אקדמי בחו"ל, משל הליך משמעותי זה לא התנהל כלל. לא יכולנו שלא לקחת בחשבון שיקולם גם מהלך זה של הנקבל, כמו גם היעדר נכונותו להכיר בהתנהלותו כמוטעית, גם אם ללא הבעת חרטה, בבואנו להמליץ על אמצעי המשמעות שיש להשית עליו.

אחרית דבר

12. אין לס אלא להצטער כי חפא בכיר במעמדו של הנקבל בחר בדרך זו של עימותים בלתי פוסקים ושל הפרה בוסה של הוראות החוק וכללי האתיקה, ותך הפגנת זלזול כלפי גורמי האכיפה במערכת הבריאות, כבדרך הראויה לעמדתו, להתמודד עם מה שנראה בעיניו כהצרת צעדיו ופגיעה במעמדו האקדמי; עמדה ממנה לא חזר, למרות שלא היה לה כל יסוד בתשתית הראייתית שהונחה בפנים. בגישתו זו, בה התמיד לאורך זמן ובה הוא מחזיק גם עתה ובהתנהלותו בעקבותיה - פגע הנקבל בתדמיתה של המערכת הרפואית בה צמח והתקדם ובראש וראשונה בו עצמו. אין לו אלא להלין על עצמו שבדרך התנהלותו ובסירובו הבלתי מתפשר לקבל עליו את אמות המידה שקבעו הדין וכללי האתיקה - הביא לכך שננקט נגדו ההליך המשמעותי שהתנהל בפנינו, כמוצא אחרון ובלתי ברירה.

13. מששקלם את כל השיקולים הרלוונטיים למתן החלטה לעניין אמצעי משמעות שיש להטיל במקרה זה ולאחר ששמענו את טיעוני באי כוח הצדדים, הגענו פה אחד לכלל מסקנה כי יש מקום להמליץ בפני השר על נקיטה באמצעי משמעות של התליית רישיון של הנקבל לתקופה של חודש ימים. אנו קובעים זאת בצער רב אך נהוין הכרה מלאה כי יש בממצאים שנקבעו על ידינו, לרבות אלה הנוגעים לדרך התנהלותו של הנקבל, כדי לבסס לחלוטין המסקנה בדבר הסלת אמצעי משמעות זה. על מנת להסיר ספק אנו מבקשים להבהיר כי התחשבות במעמדו ובנישורו המקצועיים של הרופא ובוותק המקצועי שלו - מנעה מאתנו הגעה להמלצה בנקיטה באמצעי משמעות חמור מזה.

14. לא נצא ידי חובתם אם לא נביע מורת רוח מן הקלות הבלתי נסבלת בה מצאו הפרוטוקולים של הליך משמעותי זה את דרכם להליך משפטי שהמקבל מנהל בבית המשפט המחוזי (ראה פרוטוקול ישיבת הוועדה מיום 13 אוקטובר 2015); זאת ללא ידיעתה של הוועדה וממילא ללא אישורה או אישור הגורם המוסמך לכך במשרד הבריאות; וכאשר ההליך המשמעותי סרם הסתיים ולא נתקבלה בו עדיין החלטה של השר או מי שהוסמך על ידו לכך. לסעמנו יש בכך משום טעם לפגם ואין לנו אלא להצטער על כך. למותר לציין כי אין באמירתנו כל קשר להחלטה שנתקבלה על ידינו בהליך זה ומקורה בחכרתה ובמודעותה של הוועדה לצורך בשמירת הדיסקרטיות המתחייבת בניהול הליך משמעותי במשרד הבריאות, בשל אופיו המיוחד, בעיקר על רקע העובדה שההליך שבפנינו סרם הסתיים וסרם ניתנה בו החלטה השר. אנו מניחים שתוסב תשומת הלב הגורמים הנוגעים בדבר במשרד הבריאות לאמירתנו זו, ככל שנדרשים להסדרת היבט עקרוני זה תיקוני חקיקה או פרסומם של כללים בנוהלי המשרד או אכיפתן של הנחיות, ככל שכבר קיימות כאלה.

פרופ' יהודה סקורניק, יו"ר
נציג המנהל הכללי

פרופ' צבי שסון
נציג הסתדרות הרופאים

עו"ד משה מורגן
נציג היעמ"ש לממשלה